

[Steen.]

mere indlysende for os, at i dette kan vi ikke vinde med. Saa er det sagt — og det gentages stadig —, at vi i militær Henseende indtager en Særstilling i Norden. Jeg maa sige, jeg ser ikke, med hvilken Ret en saadan Paastand fremsættes. Norges og Danmarks Militærvæsen har, regnet efter Folketal, længe været af noget nær samme Kostbarhed, og begge Steder er der i Fjor bevilget de Beløb, som er naturligt begrundet i den nuværende tekniske og prismæssige Udvikling.

Sveriges og Finlands Militærvæsen har stadig, set i Forhold til Folketallet, været dyrere end vort, og det er det vedblivende. Men jeg anser i øvrigt Værdien af saadanne Sammenligninger for at være højst tvivlsom. Et Lands større Udstrækning kan give mere kostbare Opgaver, og der kan i andre Lande bestaa Muligheder, som ikke findes hos os. Det, der maa være vor Opgave, er at indrette os efter, hvad der passer for os. Det har vi efter Rigsdagens Flertals Mening gjort, og jeg tror ikke, det er til nogen Nytte, at vi vedligeholder en stadig Uro om dette Spørgsmaal.

Den Handelspolitik, der stadig praktiseres Landene imellem, gør det jo bydende nødvendigt for os, hvor meget det end maatte være vor Indstilling imod, at vi ogsaa opretholder det System, hvorunder vi nu har maattet indrette os, men den noget bedre Stilling for Landet økonomisk, som den i dette Øjeblik foreligger, skulde naturligt indeholde nogen Mulighed for, at vi ved den forestaaende Gennemgang af Valutaloven tør indrette os paa en noget friere Handelspolitik, og jeg har forstaaet, at det ogsaa er det, man tilstræber ved de Overvejelser, der her foregaar.

Naar jeg da i øvrigt ser paa det forestaaende Lovgivningsarbejde, ja, saa vil her for os være at tage i Betragtning det Forhold, at allerede i forrige Rigsdagssamling, der var den første Rigsdagssamling efter Flertalsskiftet i Landstinget, den første Rigsdagssamling i den Periode, i hvilken vi i denne Omgang har Regeringsansvaret, hvor der var en Mulighed for os for at gennemføre de Lovforslag, som Regeringen med de to Regeringspartiers Tilslutning fremsatte, gennemførte vi en saa betydningsfuld Del af det Arbejdsprogram, som de to

Regeringspartier ved de sidst afholdte Valg, baade til Folketing og til Landsting, har faaet Vælgerbefolkningens Tilslutning til, at en rimelig og naturlig Følge heraf er denne, at vi i den Rigsdagssamling, der nu indledes, ikke stilles over for et Arbejdsstof af tilsvarende Omfang, som Tilfældet var og naturligt maatte være i Fjor.

Men nu gaar det jo altid saadan, at naar man vil bedømme en Ting, i dette Tilfælde det Program, der er stillet os for den kommende Samling, ja, saa er det afgørende for, hvordan Bedømmelsen falder ud, hvad man sammenligner med, og naturligt henfalder man til at sammenligne med Programmet for Rigsdagssamlingen i Fjor. Men alle vil erkende, at her er at tage i Betragtning det særlige Forhold, at i Fjor laa der fra forløbne Tider en Række Lovforslag, som det da maatte være vor Opgave at gennemføre. Nu vil Forholdet naturligt være dette, at de Forslag, Regeringen fremsætter, vil for de flestes Vedkommende blive gennemført fra Samling til Samling, og derigennem undgaar man en saadan Ophobning af Stoffet, som Tilfældet var for forrige Rigsdagssamlings Vedkommende, og endelig kommer hertil, at en Lovgivning som den, der gennemførtes i Fjor, i den Grad lægger Beslag paa alle de Evner og Kræfter i Landets offentlige Administration, som har til Opgave at føre Lovene ud i Livet, at det vil være naturligt at tage et rimeligt Hensyn ogsaa hertil. Men naar man erindrer sig, hvad der er gennemført, den Lovgivning, hvormed vi i denne Vinter kommer til at beskæftige os, og hertil føjer de store, betydningsfulde Spørgsmaal, som er til Forberedelse i de derom nedsatte Kommissioner, saa vil ingen med Rette kunne bestride, at det under eet er en Lovgivning af et saadant Omfang og en saadan Karakter, at det betyder Gennemførelsen af det Program, hvortil de to Regeringspartier har opnaaet Vælgerbefolkningens Tilslutning. Den Behandling i Kommissioner, som baade Forfatningsspørgsmaalet og Spørgsmaalet om hele vor Skattelovgivning for Tiden er Genstand for, det er en Fremgangsmaade ved disse Spørgsmaals Afgørelse, som vi fra Det radikale Venstres Side meget har ønsket; naturligvis først og fremmest for at naa frem til den sagligt rigtige, mest forsvarlige Afgø-